

OBSAH

Předmluva	17
<i>Jana Šeblová</i>	
1. Typologie a teorie krizových situací	19
<i>Štěpán Kavan</i>	
1.1. Základní dělení mimořádných událostí	21
1.2. Vybrané právní normy ve vztahu k typologii krizových situací.....	23
1.3. Klasifikace mimořádných událostí z pohledu IZS.....	27
1.4. Rozlišování událostí Světovou zdravotnickou organizací.....	29
1.5. Druhy povodní.....	29
1.6. Stupně povodňové aktivity	31
1.7. Klasifikace mimořádných událostí z hlediska provozu jaderných zařízení	32
2. Ochrana obyvatelstva	37
<i>Lenka Vavrová, Tomáš Holec, René Mildorf</i>	
2.1. Postavení a úkoly ochrany obyvatelstva	37
2.2. Legislativa v ochraně obyvatelstva	38
2.3. Opatření k ochraně obyvatelstva	40
2.3.1. Varování a vyrozumění.....	40
2.3.2. Evakuace	44
2.3.3. Ukrytí.....	47
2.3.4. Nouzové přežití.....	50
2.4. Individuální ochrana obyvatelstva.....	54

3. Integrovaný záchranný systém	57
<i>Robin Šín</i>	
3.1. Definice a účel systému	57
3.2. Základní složky	59
3.2.1. Hasičský záchranný sbor České republiky	59
3.2.2. Poskytovatelé zdravotnické záchranné služby	62
3.2.3. Policie České republiky	66
3.3. Společný zásah složek	67
3.4. Společné cvičení složek	71
4. Krizová připravenost a krizové řízení	73
<i>Jiří Halaška</i>	
4.1. Základní pojmy	73
4.2. Krizové stavy	77
4.3. Zabezpečení krizové připravenosti	81
4.4. Hospodářská opatření pro krizové stavy	86
5. Krizová připravenost ve zdravotnictví	95
<i>Robin Šín</i>	
5.1. Ministerstvo zdravotnictví	95
5.2. Kraj	98
5.3. Obec s rozšířenou působností	100
5.4. Ochrana veřejného zdraví	102
5.5. Poskytovatelé zdravotních služeb	104
5.5.1. Krizová připravenost poskytovatele zdravotnické záchranné služby	105
5.5.2. Traumatologický plán poskytovatele jednodenní nebo lůžkové zdravotní péče	106
5.5.3. Urgentní příjem jako vstupní brána při hromadném postižení osob	108
6. Činnost zdravotnického operačního střediska při mimořádné události	111
<i>Ondřej Franěk</i>	
6.1. Úvod do problematiky zdravotnického operačního střediska	111
6.2. Funkční modely práce zdravotnického operačního střediska	112
6.3. Zásady racionální týmové spolupráce	113
6.4. Vymezení pojmu mimořádná událost s hromadným postižením osob	114
6.5. Základní podmínky zvládnutí situace při hromadném postižení osob	115
6.6. Příprava na HPO z pohledu zdravotnického operačního střediska	116

6.7. Řešení situace HPO	117
6.7.1. Rozpoznání HPO	117
6.7.2. Včasná mobilizace sil a prostředků včetně IZS, záloh a posil	119
6.7.3. Řízení události, vedoucí zdravotnické složky, spojení	120
6.7.4. Koordinovaná distribuce postižených osob	122
6.7.5. Hromadné postižení osob a LZS	123
6.7.6. Zajištění běžného provozu na území mimo HPO	124
6.7.7. Účast dobrovolníků a ostatních subjektů	125
6.7.8. Poskytování informací a »public relations«	126
6.7.9. Nejčastější chyby při řešení HPO	127

7. Činnost zdravotnické složky v místě hromadného postižení osob 129

Jana Vidunová

7.1. Mimořádné události s hromadným postižením osob	129
7.2. Typová činnost složek IZS při společném zásahu	130
7.3. Organizace zdravotnické složky v místě zásahu	131
7.4. Prvotní průzkum a zpráva z místa události	135
7.4.1. Strukturovaná zpráva z místa zásahu	135
7.4.2. Komunikace v místě mimořádné události	136
7.5. Třídění postižených osob	137
7.5.1. START	137
7.5.2. Lékařské třídění pomocí identifikační a třídící karty	140
7.6. Ošetřování postižených osob	143
7.6.1. Stanoviště přednemocniční neodkladné péče	143
7.6.2. Materiálové vybavení na místě mimořádné události	144
7.6.3. Princip ošetření pacientů na stanovišti skupiny přednemocniční neodkladné péče	145
7.7. Odsun postižených osob	147

8. Chemická ohrožení 151

Zdeněk Hon, Vladimír Pitschmann

8.1. Nakládání s NCHL	152
8.2. Účinky NCHL	153
8.2.1. Toxické účinky	153
8.2.2. Hořlavé účinky	154
8.2.3. Výbušné účinky	155
8.3. Chemické havárie	155
8.3.1. Stacionární zdroje	156
8.3.2. Mobilní zdroje	156
8.3.3. Základní havarijní projevy chemických havárií	158
8.3.4. Vnější havarijní projevy chemických havárií	159
8.4. Průmyslové škodliviny	160

8.5. Bojové chemické látky	162
8.5.1. Nervově paralytické látky	163
8.5.2. Zpuchýřující látky.....	164
8.5.3. Dusivé látky	164
8.5.4. Všeobecně jedovaté látky	165
8.5.5. Dráždivé látky	165
8.5.6. Zneschopňující látky	165
8.5.7. Přírodní jedy a toxiny	166
8.6. Analýza NCHL	166
8.6.1. Cíle a úkoly analýzy.....	166
8.6.2. Základní prostředky chemického průzkumu a terénní analýzy....	167
8.7. Prostředky individuální ochrany	169
8.7.1. Ochrana dýchacích orgánů	170
8.7.2. Ochrana povrchu těla.....	170
8.7.3. Dětské prostředky individuální ochrany.....	171
8.8. Dekontaminace	171
8.8.1. Definice, cíle a úkoly dekontaminace	171
8.8.2. Základní metody dekontaminace.....	172
8.8.3. Prostředky prvotní (částečné) dekontaminace osob	173
8.9. První pomoc a terapie	173
8.9.1. Zásady	173
8.9.2. Antidota.....	174
8.10. Zneužití NCHL a BCHL.....	175
9. Biologická ohrožení	179
<i>Jana Vidunová</i>	
9.1. Biologická rizika a jejich historie.....	179
9.2. Možnosti zneužití biologických agens	181
9.2.1. Způsoby vniknutí biologických agens do organismu	182
9.2.2. Kategorizace biologických agens	183
9.3. Činnost zdravotnické záchranné služby při ohrožení vysoce nakažlivou nemocí	185
9.4. Úloha orgánu ochrany veřejného zdraví při výskytu vysoce nakažlivé nemoci	186
9.5. Vybraná nebezpečná biologická agens a toxiny	186
9.5.1. <i>Bacillus anthracis</i>	187
9.5.2. <i>Burkholderia mallei</i>	188
9.5.3. <i>Coronavirus</i>	188
9.5.4. <i>Coxiella burnetii</i>	189
9.5.5. <i>Francisella tularensis</i>	189
9.5.6. <i>Ricin</i>	190
9.5.7. <i>Rickettsia prowazeki</i>	190

9.5.8. Saxitoxin	190
9.5.9. <i>Clostridium botulinum</i>	191
9.5.10. Variola virus	192
9.5.11. <i>Vibrio cholerae</i>	193
9.5.12. Virus pandemické chřipky A(H1N1)	193
9.5.13. Viry hemoragických horeček.....	194
9.5.14. <i>Yersinia pestis</i>	194
9.6. Prostředky osobní ochrany.....	195
9.6.1. Osobní ochranné pracovní pomůcky	196
9.6.2. Transportní izolační prostředek osob.....	200
9.7. Dekontaminace	200
10. Radiační a nukleární ohrožení	203
<i>Jozef Sabol, Robin Šín</i>	
10.1. Vlastnosti ionizujícího záření.....	203
10.2. Zdroje záření	205
10.3. Interakce záření s látkou	207
10.4. Veličiny a jednotky záření.....	211
10.5. Biologické účinky záření.....	216
10.6. Monitorování záření a radionuklidů	217
10.7. Ochrana před škodlivými účinky záření.....	220
10.8. Standardy a doporučení v oblasti radiační ochrany.....	223
10.9. Havárie radiačních zdrojů a jaderných zařízení	228
10.10. Činnost zdravotnické složky při radiační mimořádné události	232
11. Urgentní péče v polních podmínkách	241
<i>Radovan Matoušek, Michal Plodr, Daniel Jun, Vendula Šepsová</i>	
11.1. Historie a současnost zdravotnického zabezpečení v polních podmínkách.....	241
11.2. Struktura zdravotnického zabezpečení v polních podmínkách	245
11.3. Specifika poskytování zdravotnické péče v podmínkách použití chemických, biologických, radiologických a nukleárních zbraní ...	247
11.4. Plán hromadného příjmu raněných	249
11.5. Zdravotnická dokumentace v polních zdravotnických zařízeních ...	252
12. Soudně lékařské aspekty hromadného postižení osob	261
<i>Miloš Sokol</i>	
12.1. Konstatování smrti, prohlídka zemřelého a nařízení pitvy	261
12.2. Posmrtné změny v kontextu stanovení doby smrti.....	264
12.3. Mimořádná událost s větším počtem zemřelých	267
12.4. Činnost prohlízejícího lékaře v rámci mimořádné události, spolupráce s DVI týmem.....	268

12.5. Identifikace osob při katastrofách.....	270
12.6. Poranění při dopravních nehodách	271
13. Základní aspekty terorismu	275
<i>Zdeněk Hon, Vladimír Pitschmann</i>	
13.1. Podstata terorismu	275
13.2. Typologie terorismu.....	276
13.3. Současný terorismus	278
13.4. Vývoj terorismu ve světě.....	279
13.5. Teroristické metody a prostředky.....	280
13.5.1. Zdravotní dopady teroristických bombových útoků.....	281
13.5.2. CBRN terorismus	283
13.6. Terorismus a Česká republika.....	284
14. Psychologické aspekty mimořádných událostí	287
<i>Dana Rebeka Ralbovská</i>	
14.1. Psychické reakce obětí mimořádné události.....	287
14.2. Krizová komunikace	292
14.3. Specifika telefonické krizové komunikace poskytované ZZS.....	295
14.4. Psychosociální krizová pomoc pro členy IZS	296
14.5. Metody psychosociální krizové pomoci členům IZS.....	301
14.6. Posttraumatický růst.....	304
15. Mezinárodní humanitární právo	309
<i>Marek Jukl</i>	
15.1. Mezinárodní hnutí Červeného kříže a Červeného půlměsíce	310
15.2. Mezinárodní humanitární právo	312
15.2.1. Aplikace MHP.....	313
15.2.2. Ochrana civilních osob a civilních objektů.....	313
15.2.3. Omezení způsobů a prostředků vedení boje.....	314
15.2.4. Ochrana osob vyřazených z boje.....	315
15.2.5. Ochrana zdravotní péče a jejích poskytovatelů.....	315
15.2.6. Ochrana osob zbavených svobody	317
15.2.7. Trestní stíhání	317
15.2.8. Ochrana lidské důstojnosti a rodiny	318
15.2.9. Porušení MHP a jeho stíhání.....	318
16. Přehled pojmů v krizovém řízení a medicíně katastrof	321
<i>Robin Šín</i>	
Zkratky	341
Rejstřík	345